

Oplysning paa Landet om Badningens Nytte samt til at vejlede Beboere, som ønske at oprette Badstuer, f. Eks. ved Mejerier“.

Jeg behøver nu ikke her at holde noget langt Foredrag om Badningens Nytte eller Betydning, den er erkendt af alle Mennesker. Dette Ændringsforslag er stillet til Landbrugsministeriets Budget. Det er egentlig et hjemløst Forslag, der har flakket omkring. Det var først stillet til Justitsministeriets Budget, fordi vi mente, at Justitsministeren maatte særlig have Omsorg for Befolkningens Renlighed og Sundhed, saaledes at dette maatte henhøre under ham. Men han vilde ikke have det, han mente heller ikke, at et saadant Forslag var nødvendigt. Han foreslog, at Rigsdagsmændene paa deres Valgmøder skulde staa og tale lidt om Badningens Nytte. Det mener jeg nu ikke, for Rigsdagsmændene, og maaske særlig Reformpartiets Rigsdagsmænd, kunne faa nok at gøre med at vaske sig selv rene og ikke vaske andre, naar de skulle til Vælgermøder; saa den Ordning tiltaler mig ikke.

Vi mente da, at Ændringsforslaget maaske kunde sættes under Landbrugsministeriet, idet vi have tænkt os denne Sag sat i Forbindelse med Mejerierne paa Landet. Der vilde derved være den Fordeel, at man ved Mejerierne allerede har Dampanlæg, hvilket i høj Grad vilde lette og billiggøre Anlæg af Badstuer. Ved adskillige Mejerier er der jo allerede oprettet Badstuer for Sognets Beboere, men desværre have de mange Steder en saa uheldig Indretning, at Befolkningen ikke vil benytte dem. Saaledes er det mig meddelt, at man ved et Mejeri, hvor man havde lavet en Badeanstalt, havde sat Badekarret i Indfyrringsrummet. Paa Gulvet laa der fuldt af Kul, og paa Bordet stod der Olielæder. Ved et andet Mejeri, hvor man ogsaa havde indrettet en Badeanstalt, havde man benyttet et gammelt Træeltekar, et gammelt Dejtrug, og saa bar man Vandet ind i Spande fra et andet Sted; i øvrigt var Badeværelset koldt og kunde ikke opvarmes. Da man spurgte Mejeristen: Kommer her nogen og bruger denne Badstue? sagde han: Det er meget faa; naar der kommer nogen, er det syge Folk.

Nu tror jeg, at der i vort Folk dog er nogen Sans og Forstaaelse af Renlighedens Betydning, men jeg tror, at det navnlig gælder om at vække denne Sans og Forstaaelse noget mere, end Tilfældet

er. Jeg tror imidlertid ikke, der her er saa megen Trang til Statsunderstøttelse, det tror jeg ikke er nødvendigt, men jeg tror navnlig, der var Trang til en Konsulent eller maaske flere, som kunde tage denne Opgave op og fortælle Befolkningen, hvilken Betydning Badstuer have, og endvidere give dem Vejledning om, hvorledes en saadan Badeanstalt bedst kan oprettes, og da mener jeg, at denne Sag ret naturligt hører ind under Landbrugsministeriet. Under Landbrugsministeriet er der jo ansat ikke saa ganske faa Konsulenter, som rejse ud iblandt Befolkningen. Landbrugsministeren har jo f. Eks., saa vidt jeg ved, en Maskinkonsulent, ikke sandt? Og for en Maskinkonsulent, der altsaa samles med de Beboere, der ere knyttede til et Mejeri, antager jeg ikke, det vil være vanskeligt at udføre et saadant Hverv, idet han jo maa være saa teknisk uddannet, at han meget godt, foruden at fortælle dem om Badningens Nytte, tillige kunde være vejledende for dem, der ønske at indrette en Badstue. Jeg synes, at denne Sag er af saa stor Vigtighed og Betydning for Folkets Renlighed og Sundhed, at den bør tages op, og jeg tror, den kan tages op paa denne Maade uden stor Bekostning eller stor Ulejlighed fra nogen Side.

Dinesen: Under Omtalen af Ændringsforslaget Nr. 213 om Flytning af Bygningerne til Kaasgaard i Ferring Sogn udtalte det ærede Medlem (K. M. Klausen) sig for det ønskelige i, at Beboerne derovre dannede et Høfdelag og derigennem selv søgte at yde Bidrag til Kystens Sikring. Det ærede Medlem tilføjede, at han kendte ikke Forholdene paa det paagældende Sted, han havde aldrig været der. Heri ser jeg en Forklaring til, at det ærede Medlem kan udtale den Formening; thi hvis det ærede Medlem havde været bekendt med de Forhold, der ere paa dette og andre lignende Steder, vilde det ærede Medlem vide, at det Bidrag, der kan kræves af de paagældende, vilde være meget ubetydeligt, om der overhovedet kunde kræves noget. Man kan ikke forlange, at de dér skulle yde Bidrag til Kystens Sikring; de miste deres Jord og faa ingen Erstatning derfor i nogen ny Jord, og derfor er det en ganske umulig Tanke, det ærede Medlem udtalte, og det har jeg ikke villet unnlade at sige straks.

K. M. Klausen: Jeg vil sige til det ærede Medlem for Hillerød (Dinesen), at det for os i Finansudvalget er udtalt, at